॥श्रीमंगलमूर्तिसहाय॥

॥हरीविज[illegible]॥ग्रंथ॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2)

हरी श्रीगणेशायनमः॥ जयजयजगदांकुरकंदा॥ सत्यज्ञानां श्रीब्रम्हानं विज०

दा॥ सचिदानंदमूर्तीअभेदा॥ जगद्व्याप्ती हरी॥१॥ जयजयगळी

॥१॥ तभेदअखीळा॥ परमपुरुषा [illegible] निर्मळा॥ अनंतकोटीब्रम्हांडपा

ळा॥ तुझी लीळाअगम्य॥ [illegible] अंगदहनप्रीयअनंगा॥ सकळ

अंगांगचक्रश्रीरंगा॥ निर्विका[illegible]अभंगा॥ अक्षयअव्यया॥ जग

द्गुरु॥२॥ नमो महामायाआदिकारणा॥ जयवेदनिरुपावेदरूपा॥ ॥१॥

अविनाशातुं वैकुंठराणा॥ वीश्वापीठं निजक्षय॥४॥ संपताचौथाअ

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

2A

ध्यायते येथें ॥ पुतनां श्रीगोळी जगंन्नाथें ॥ यत्री दाकउ ये घ निकुष्णातें ॥
सद्रुढ झालीस प्रेमें ॥४॥ म्हणे घोर जीष्ट ठळलें ॥ भगवंतें बाळ वा
चविले ॥ माझें पूर्व पुण्य फ[illegible] विघ्न ठळलें तरीच ॥ ध्यानंद
लेकां न कता गोकुळीं ॥ घेउं [illegible] श्रेष्ठ श्रेष्ठ गवळी ॥ राजद्रव्य घ्या
वया तेवेळीं ॥ मथुरेसी गेले होते ॥७॥ जसी पुतनेचें प्रेत पडिलें ॥
जसं भव्यको पांसीन ढळे ॥ गवळी बहुतां मीळाले ॥ परी नुचले कव
पांसी ॥८॥ वीक्राळ प्रेत चोरथोर ॥ न निघे मंदिरा बाहेर ॥ मग आंकोनि

A project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

हरी ९ तीर्थकुमर ॥ खंडें केळीतयेचीं ॥ ४ ॥ वृक्षस्थ रवा तोडितीं बळें ॥ तै विळ०

से हस्तचरण वेगळे केले ॥ गावांबाहेर सर फार चिळे ॥ बहुत का

॥ ५ ॥ ळें जापोनी ॥ ५ ॥ चेतविला वैश्वानर ॥ तडीघातळें प्रेतथोर ॥ अग्नीं

सी स्वाप्रचंडतीवृ ॥ अंबरक... ती ॥ ६ ॥ गवळीपाहती लेवेळां ॥

अंग्नीसंगें सुवास सुवळा ॥ ... देवता सकळां ॥ तडस्तब्धा

व्या सुवासें ॥ ७ ॥ येकऊ सुवासजळ स्तुत ॥ कासीयाचा अमसंभवित ॥ ॥ ७ ॥

तरी पुत्रनेचे हृदर्ये जगंनाथ ॥ कीळा करी प्रीतीनें ॥ ८ ॥ हरीचिप

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai."

3A

द्रचिनंद सुखास तनूं ॥ जो मायातीत निर्गुण तनूं ॥ जो निर्वीकार पुरा
तनूं ॥ जगमोहंन श्रीकृष्ण ॥१४॥ सोजायोनिसंभव श्रीहरी ॥ जगजननी
वासलीला चरित्री ॥ तो पुत्र ने [illegible] मंदिरी ॥ अंतर्बाहीं पुर्पेपं भर
ला ॥१५॥ म्हणोनि [illegible] संगें [illegible] येता ॥ गोकुळीं जन जालें तटस्त ॥
नंद जालें अकस्मात ॥ मथुरे होनी तयेकां ॥१६॥ लोकीं सांगीतलें वर्त
मान ॥ बाळ पुर्वी आम्ये चांचलें ॥ नंद सदनां आला तेवेळें ॥ सकळ गव
२५ ळीया समवेत ॥१७॥ तों यशोदा बैसली कृष्णा घेउन ॥ सद्गद कंठ स

A project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(५)

हरी

॥७॥

उलनयन ॥ नंदराज बोलीगे लाथाळुन ॥ हरीसी उचलोनी आलींगी ॥ १८ ॥ विल०
वदन सर्वानंद सदन ॥ नंद पाहे अवलोकुंन ॥ म्हणे विघ्न चुकले दा
रुण ॥ उत्साह पूर्ण मांडीला ॥ १९ ॥ [illegible] पर्वणी उभउंन ॥ मेळउनि स
कळ ब्राम्हण ॥ गोभू हीरण्य [illegible] ॥ उत्साह पूर्ण निरंकरी ॥ २० ॥
नंदासी कैसें वाटलें ॥ की आह[illegible]तां कळों लागलें ॥ कीं अमृतमेघ
वर्षीले ॥ आप पांवरी निजभाग्यें ॥ २१ ॥ नंदासी कैसें वाटलें ॥ मरणीं सु ॥७॥
धारस जोडीलें ॥ कीं नानंद ध्वज उभारीले ॥ तोसोहकान्यपर्णवे ॥ २२ ॥

" Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

कळलेंकंसासीवर्तमान॥पुतनापावलीमोक्षसदन॥दचकलेंकंसाचे
मन॥भयेंकरोनीव्यापिलें॥५०॥मनींम्हणेकायकरूंविचार॥वैरीहोतो
हळूहळूथोर॥पेटतयाचा[illegible]र॥मगनागेंपैविसवितां॥५१॥
वाटेहृदयींगळागळा॥काळ[illegible]तोमजळा॥आयुष्यवृक्षकाळा
पीला॥उन्मकोनिपऐमातां[illegible]महाविघ्नेंआंगकरपळे॥गमे
काळानेमुळपाठविलें॥माझेंबळसीधुचेंजीवनशोषीलें॥निस्तेज
जालेंसर्वांग॥५२॥आमसोगोकुळींनंदमंदिरीं॥हरीनिजविलामाज

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

७

हरी

चरी॥ तो कळथे सव्यांगावरी॥ जो रंभकरी गांगोवया॥ ४७॥ येके दि विठ्ठ०

॥४८॥ वसीं प्रातःकाळीं॥ सुर्यदर्शन करविलें वनमाळी॥ त्यां गणीं निज विठे

होवे कीं॥ मायादेवी प्रीती[illegible]॥ [illegible] पणां घातला तल्पका॥ वरी पंढु

एळावे कुंठनायका॥ बदनाव[illegible]॥ वस्त्र सांकीय त्रेओदा॥ ४९॥ ज

गातेंकवच जगजीवन॥ मा[illegible]ाळी पांघरुणा॥ जैसा जांगणीं कृ

ष्ण निजउन॥ माया गेली चरांतां॥ ५०॥ नंद गेला बाहेरी॥ त्यां गणीं ये ॥४९॥

कला श्रीहरी॥ तों त्राकटासुर दुराचारी॥ कंस तयां पाठविला॥ ५१॥

कंसासीम्हणेशकटासुर ॥ मीतुझाशत्रुवधीनसाचार ॥ मीगाडाहोउनं
निदुर्धर ॥ जायनंदांगणीं ॥ ७४ ॥ नंदांगणीगुप्तरूपेंयेउनी ॥ कपटहो
तापापरवाणीं ॥ येकांतरेखे [illegible] गी ॥ कृष्णावरीलोटला ॥ ७५ ॥
सरसाउंनिबळेंसवेग ॥ रग [illegible] हरीचेआंग ॥ तवकीयेताश्रीरं
ग ॥ चरणप्रहारीलवलीला ॥ ७६ ॥ कृष्णआंगणींतळहता ॥ वरीलोटे
लवचिता ॥ तैसाहष्टसगठता ॥ कुबुद्धीत्यासउपजली ॥ ७७ ॥ मग
मस्तकींपडतांवज्र ॥ चूरहोउंनिजायसमग्र ॥ तैसाचरणघातें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(६)

हरी २

गद्य

शकटासुर ॥ पीष्टके डाहरीने ॥ ७ ॥ घालागतां हरीचरणप्रहार ॥
प्रांणासी उठी शकटासुर ॥ उर्ध्वीलादैत्य दुराचार ॥ चरणस्पर्शें भिग
वंतें ॥ ८ ॥ पूर्वी किलाव [illegible] ॥ आतां चरणे उर्ध्वीला शक
टासुर ॥ गा उबाचा बाळाच्या [illegible] दोरा बाहेर पातली ॥ ९ ॥ नं
दशाला बाहेर पा ॥ तो गाराजा [illegible] ॥ मीळाले सकळ गवळीजन ॥
आश्चर्य करीती ते घवां ॥ १० ॥ म्हणती माळाकोपें आंपीला ॥ बाळासमी
पचूर्ण जाला ॥ जरी असता येरि ठोठला ॥ तरी उठीन उरती ॥ ११ ॥ नंद

विज०

गद्य

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

६४

म्हणोंयश्रादेसुंदरी॥ विघ्नेंयेतातिकृष्णावरी॥ तुह्यासीनविसंबेनहो
रात्रीं॥ हृदईंधरीयश्रोदा॥ ४०॥ जासनींश्रायनींभोजनीं॥ विसंबेनकों
चक्रपाणीं॥ जाग्रती[illegible] [illegible]॥ विसरसीहोहरीतें॥ ४१॥ दळीतां
कांडीतांगुसळीतां॥ विसंबेनत्वा[illegible]गायां॥ यश्रोदातेजैकतां॥ पर
मसुखवाटलें॥ ४२॥ पनीगा[illegible] चुंबकेला॥ कोपांसीनकळेहरी
लीला॥ जसोजांगपांसावळा॥ गोगोलागेहळूहळू॥ ४३॥ चीरवडीरांगे
वनमाळी॥ हातेंनिजांगभरवीधुळी॥ वळीरामासहितवनमाळी॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

४

हरी

॥ धा ॥

खेळावया पाठी राखा ॥ ४५ ॥ साक्षात शेषनारायण ॥ ते हे यादव ब

ळीरामकृष्ण ॥ गोष्टां गवळी देखे जन ॥ रांगताती कवतुकें ॥ ४६ ॥ धा ॥ विज०

येक गोर येक श्यामवर्ण ॥ ये [illegible] ष्णु येक मदनमोहन ॥ ते रांग

ताति देखे जन ॥ चरणीं ने पु [illegible] ती ॥ ४७ ॥ देखें बोळतीनं रांग

णीं ॥ जैसे उपपतीआ णी [illegible] णीं ॥ देखे हा थुकी चे ठनीं ॥ जा

वळा माझी घाळीती ॥ ४८ ॥ थुकी ने भरी ळें जांग वदन ॥ हांसती ॥ धा

येकाकडे येक पाहोन ॥ सवळ कती ळघुर श्यान ॥ आक र्पनय न

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai "

दोघाचे ॥६९॥ कीं ते दोघे बाळ दिगंबर ॥ दोघे ही ओळतीस्य कुमार ॥
कीं तपस्वी निर्वीकार ॥ नंदांगणीं क्रीडो भले ॥७०॥ येक्रो दाजां बीगे हि
र्वीं ॥ येउं नि पाहती अंगणीं ॥ तो दोघे येकादे घेउं नीं ॥ हासत चिपात
ळी ॥७१॥ मातेचे जानू युगळ [illegible] ओढी झाळो नि चननीळ ॥ वीक्र
रों नि मुखकमळ ॥ गदगदां हा[illegible] ॥७२॥ धुळीनें भरले निजांग ॥
मातेनें उचलीलासचेग ॥ पूर्णब्रम्हानंद श्रीरंग ॥ हृदईं दृढ धरीय
ला ॥७३॥ पदरें पुसी लीआंगीची धुळी ॥ मातेचें वदन अवलोकी व

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

८

हरी ८ नमाक्की ॥ घल्यंतेयज्ञो हावेल्हा कीं ॥ चुंबणदे नहीते ॥ ७४ ॥ क्रोज्ञानाभा विज०
यपाणचडीले ॥ दोघेचांतनेउं निसोउले ॥ ॥ वकपीपातल्या नेवे
॥१७॥ ळें ॥ रवेक्कावयाकृष्णाते ॥ ७५ ॥ तो श्रीरमदण दळांधांवत ॥ ॥ ग तां
बैसोनि पिंडगत ॥ संवेवकी [illegible] पाहत ॥ गदगदा हांसती दोघे
ही ॥ ७६ ॥ जाकर्पनेत्री कर्पकु [illegible] कंठीं वाचनरयपदक ज्ञोभले ॥
वांकी मन गळ्याविंदकी सुदाळे ॥ सकळ कतादि मुद्रिका ॥ ७७ ॥ कठीं ॥१७॥
सळके कडी सुत्रा ॥ क्षुद्रघंटकीं कीं पीसुस्वर ॥ जैसा वेदस्मृष्टीगर्क

५४

र ॥ सूक्ष्मतालिमुद्रिका ॥ ५८ ॥ नेपुरें कंपासुं पीतसाउडीसीं ॥ मातेनेकुष्ण

घनोंनिकसीं ॥ पाचबंदभुमीवरी ॥ हळु हळु चालवित ॥ ५९ ॥ नंदहस्ता

श्रयकरुंन ॥ चालेवैकुंठीचेनिधान ॥ सवेंचपडेअपडखवडोंन ॥ नंदसा

वरोंनिथरीत ॥ ६० ॥ बकीप्राणमोचक जगजीवन ॥ येकयेकाचालाश्रय

धरुंन ॥ कांपतकांपतदेचेजल ॥ निअंगहती ॥ ६१ ॥ सवेंचन्ना

दकतीथरथरीं ॥ गदगदांहांसेचक्रपाणी ॥ सवेंचउभाराहेमीं ॥ दुड

दुडांनाचताती ॥ ६२ ॥ नंदजाणीयशोदाजननी ॥ ओंवर्यामीकाल्या

" Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(९) हरी

॥८॥

नितंबिणीं ॥ रोमावळींचीचक्रपाणीं ॥ नाचती देखें पाहती ॥ ६३ ॥ लास्य विज०
आंणी तांडव ॥ दोन्हीं नृत्याचे भाव ॥ ते लास्यक कामा घव ॥ सखी तसे
तैथवां ॥ ६४ ॥ करताळीया नि[illegible] ॥ वाजविती कवतुकें करूनीं ॥
झणंती नाचरे चक्रपाणीं ॥ [illegible]नीं पाहत ॥ ६५ ॥ हस्तसंकेत दा
वी भगवंत ॥ नृत्य करी को[illegible] ॥ भोंवत्या गवळणीं हांसत ॥ हरी
पाहत त्यांकडे ॥ ६६ ॥ वेष्टीत गवळणींस कुमार ॥ त्याचक्र मंडळ कर्णि ॥८॥
का सुंदर ॥ मध्यें श्रीकृष्णभ्रमर ॥ नीळवर्ण कंपायु प्रीती ॥ ६७ ॥ सुर्या

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

१४

भोंवतीं जैसी कीर्ती ॥ कीं रात्रीं वेष्टीत तारांगणें ॥ कीं मुकुटभोंवतीं रत्नें ॥
तैशा कामिनी विलसती ॥६८॥ कीं देवीं वेष्टीला सहस्रनयन ॥ कीं प्रेम
कमळकर मारमण ॥ कीं ऋषी वेष्टीत कमळासन ॥ जगजीवन तो विरा
जे ॥६९॥ नृत्य करी जगजीवन ॥ मंदहास्य सुहास्यवदन ॥ ते नृत्य क
ळा देखोन ॥ सकळ गवळणी विस्मीत ॥७०॥ विचित्र कळा दावी माधव ॥
दशावतारीचे हावभाव ॥ देखतां सद्गद सर्व ॥ गवळणी तेव्हां जाउनीया ॥
॥७१॥ नंदयशोदा गवळणीं ॥ नाचती तेव्हां सप्रेमें करुनी ॥ तों आका

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१०)

हरी ५

॥४॥

विस०

ज्ञानांपीधरचीं ॥ नाचों लागली तेथवां ॥७४॥ तेज वायु जळ ॥ नां
चों लागले सकळ ॥ महेश ब्रम्हा सकळ ॥ नाचती ते वेळां ॥७५॥ नाचे वै
कुंठ सत्यलोक ॥ चंद्र सुर्य तारा [illegible] ॥ गण गंधर्व सूजष्टका ॥ र
ज्ञीमंडळ नाचतसे ॥७६॥ यक्ष [illegible] पीसो हो पणीं ॥ येऊनि पाहती जो ग
णीं ॥ तों हा येकठें चेउनी ॥ हांस [illegible] पातळे ॥७७॥ मा तेचे त्वानु सुग
कीं ॥ तेथें मी होय लोनि घननीळ ॥ वरीकरोनि मुखकमळ ॥ गदगदां
हांसतसे ॥७८॥ मेरु पर्वत थोर थोर ॥ वनस्पती नाचती जठराभार ॥

॥४॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

10 A

वेदशास्त्रपुराणेंसमग्र ॥ कृष्णाछंदें नाचती ॥ ७७ ॥ नाचती गोकुळी
चीं मंदिरें ॥ नाचती खदारणी देकारें ॥ थातुम्न तीयेकसरें ॥ नाचती
सकळ ॥ ७८ ॥ उरवळजातें [illegible] पदार्थ माझें येकवेळे ॥ नांचोळा
गळे घमनी ळें ॥ कवतुकास [illegible] लें ॥ ७९ ॥ नंदधांउ निज वळीमा
ळा ॥ म्हणें सकुमार मासा माग [illegible] हृदईं घेवोनि काळीं गीला ॥ चुंबन
दीधलें तेथवां ॥ ८० ॥ नंदें अनंतजन्में तपकेलें ॥ तें येकदाच फळासी आ
लें ॥ कीं येश्रोदेचें सकृत प्रगट लें ॥ येक हा येक वेळें ॥ ८१ ॥ त्या दोघी माता

" Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

हरी
२०

॥५०॥

पितरीं॥ तप केलें हीम केदारीं॥ तरी मागी वरी श्री हरी॥ गात्र दिवसरवेक

तसें॥ ८१॥ कीं त्रगीर करवतीं घाउनीं॥ गा किलें प्रयागीं त्रीवेणी॥ तरीच

हरीमुख चुंबोनी॥ वारंवार पाहतो॥ ८२॥ कीं साधि लें मनीं साधन॥ निरा

हार जुंपसेजे निजोन॥ तरी हा ... चंउन॥ नंदयशोदा निजती॥ ८३॥

कीं महा क्रतु केले अघोर॥ विपु... ... ... अमर॥ तरीच संगे घे

उनि सर्वेश्वर॥ नंदयशोदा जेविती॥ ८४॥ कीं प्रेमें केलें हरीकीर्तन॥ कीं सं ॥५०॥

तांचें केलें आर्चन॥ तरी नव पंकज दळनयन॥ मी ठोंघा ठीं निजगकां॥ ८५॥

विज०

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com